

Europæisk samhørighedspolitik i Danmark

DA

Den Europæiske Union (EU) omfatter 27 medlemsstater der danner et fællesskab og et indre marked for 493 millioner borgere. Der er dog stadig store sociale forskelle imellem disse lande og deres 271 regioner. Den europæiske samhørighedspolitik er et centralt element i bestræbelserne på at forbedre unionens konkurrencemæssige situation som helhed og i dens svageste regioner i særdeleshed.

Gennem Den Europæiske Fond for Regionaludvikling (EFRU) og Den Europæiske Socialfond (ESF), også kaldet strukturfondene, samt Samhørighedsfonden, investerer den i tusindvis af projekter spredt ud over Europas regioner for at løse sin vigtigste opgave: at fremme den økonomiske og sociale samhørighed ved at reducere disse forskelle imellem medlemslandene og regionerne. Med et budget på **€347 milliarder** for 2007-2013, repræsenterer Samhørighedspolitikken den største finansielle støttekilde på EU niveau til investeringer i vækst og jobs, opbygget til at gøre det muligt for alle regioner at konkurrere effektivt på det indre marked.

Men ligesom udfordringerne Europas regioner står over for har forandret sig med tiden, så har politikken også. På baggrund af enorme forandringer i Unionen som følge af udvidelser og øget globalisering, bekymringer om energiforsyninger, demografiske nedgange og mere nutidigt, verdensrecession, har politikken udviklet sig, trinvis, som et centralt element i svaret på at møde disse nye realiteter.

▶ SAMHØRIGHEDSPOLITIKKENS EFFEKT OG RESULTATER I DANMARK

Samhørighedspolitiske investeringer kanaliseret via strukturfondene har støttet en bred ramme af projekter i Danmark. Alle er blevet udviklet til at gavne den regionale eller lokale økonomi ved at forbedre transport- og kommunikationsnetværk; skabe beskæftigelse; hjælpe start af nye virksomheder; udvikle færdigheder og uddanne; rense miljøet; og genskabe turistfaciliteter.

Nogle eksempler på resultater fra 2000 til 2006 omfatter:

Støtte til erhvervsudvikling: Strukturfondsinvesteringer fungerede som en vigtig katalysator for erhvervsudviklingspolitik i regionerne. Styrket samarbejde mellem virksomheder, støtte til uddannelse, og forbedrede erhvervsrådgivningstjenester, resulterede i en større overlevelsesrate for små virksomheder.

- Cirka 75% af projekterne førte til ny viden om markeds- og produktionsprocesser, og øget anvendelsen af informations- og kommunikationsteknologier (IKT).
- Cirka 64% af projekterne bidrog til udviklingen af nye produkter.

Samhørighedspolitik 2007-2013

© EuroGeographics Association for the administrative boundaries

- Omkring 40% af projekterne hjalp med at udvikle nye markeder både hjemme og udenlands, og bidrog til at skabe mere end 3 400 nye jobs og sikre næsten 3 000 andre.

Støtte til uddannelse og erhvervs- og efteruddannelse: Tilskud hjalp også til at skabe nye uddannelses- og erhvervsuddannelseskurser og styrke samarbejdet mellem uddannelsesinstitutioner og erhvervsliv. Dette ansprede til mere målrettet og systematisk planlægning af uddannelse og erhvervs- og efteruddannelsesbehov i virksomhederne.

ET SNAPSHOT AF RESULTATER

- Sætte gang i regionernes erhvervsliv ved at hjælpe med at skabe mere end 3 400 jobs og åbne nye markeder
- Styrket samarbejde mellem uddannelsesinstitutioner og erhvervslivet
- Bedre færgetjeneste til mindre øer
- Bedre bredbåndsadgang for virksomheder

Den Europæiske Union
Samhørighedspolitik

Forbedring af infrastruktur: EU støtte hjalp med at **forbedre infrastruktur** i regionerne, med **bedre bredbåndsadgang for virksomheder, bedre færgetjeneste** til mindre øer og forbedret logistikkoordinering

Støtte miljøet: Foranstaltninger der fik tilskud hjalp også med at reducere udstødningsudledninger gennem forbedringer i transport- og infrastruktur; opgradering af faciliteter for affaldsindsamling og genanvendelse; og forbedret energianvendelse i bygninger.

EUROPÆISKE INVESTINGER I DANMARK – 2007-2013

Danmark er for 2007-2013 blevet tildelt i alt **€613 millioner** af samhørighedspolitiktilskud: €510 millioner under målsætningen for regional konkurrenceevne og beskæftigelse¹ og €103 millioner under målsætningen for europæisk territorielt samarbejde.

Danmark har 2 programmer – det ene finansieret af Den Europæiske Fond for Regionaludvikling (EFRU) og det andet finansieret af Den Europæiske Socialfond (ESF).

TILSKUD TIL DANMARK, I MILLIONER €, 2007–2013

Mål	Fond	EU	Nationalt Offentlig	Nationalt Privat	Total
Regional konkurrenceevne og beskæftigelse	EFRU	255	157	98	510
	ESF	255	170	85	510
Total regional konkurrenceevne og beskæftigelse		510			
Total europæisk territorielt samarbejde*	EFRU	103	-	-	103
TOTAL		613	327	183	1 123

Beløb er blevet rundet op

* Hvert territorielt samarbejdsprogram inkluderer et minimum af 15 % medfinansiering fra hver deltagende medlemsstat.

DE VIGTIGSTE PRIORITETER FOR SAMHØRIGHEDSPOLITIK I DANMARK, 2007–2013: LEVERE LISSABONSTRATEGIEN

Relanceringen af unionens Lissabonstrategi i 2005 skulle støtte EU regionernes konkurrenceevneposition i verdensøkonomien ved at placere vækst, jobs og konkurrenceevne øverst på unionens dagsorden. For perioden 2007–2013, har den europæiske samhørighedspolitik lagt øget vægt på levering af de såkaldte 'Lissabonmål'.

Danmark har forpligtet sig stærkt på at rette sine strukturfondsinvesteringer mod Lissabonprægede aktiviteter for at fremme vækst og jobs, med fokus på at fremme innovation, IKT og vidensøkonomien, udviklingen af de menneskelige ressourcer og fremme iværksætteri.

I økonomiske termer vil dette for 2007–2013 omfatte:

- Mere end €353 millioner øremærket til støtte af **Forskning & Udvikling (F&U) og innovation**. Pengene vil hovedsagligt blive anvendt til at etablere forbindelser mellem erhvervsliv, den offentlige sektor og universiteter og til at stimulere innovation i virksomheder.
- €33 millioner til at udvikle og forbedre **IKT infrastruktur og tjenester**. Disse investeringer vil især blive anvendt til at stimulere og lette adgangen til nye teknologier, forbedre IKT infrastruktur, og digitale tjenester i den offentlige sektor og erhvervslivet.
- €120 millioner til at støtte **iværksætteri, i særdeleshed SMV'er**, ved at støtte erhvervslivet med rådgivningstjenester (inklusive virksomhedskuvøser), adgang til kapital, etablering af netværk, og færdigheder og erhvervs- og efteruddannelse.
- €143 millioner til at blive investeret i aktiviteter til forbedring af **uddannelse og færdigheder**, af både beskæftigede og arbejdsløse, med fokus på de mindst kvalificerede medarbejdere og SMV'er.
- Cirka €53 millioner vil blive anvendt til at støtte initiativer der vil nedbryde barrierer for medarbejderdeltagelse, med særlig fremhævelse af ældre medarbejdere, indvandrere og handicappede.
- Beskyttelse af **miljøet** og fremme af bæredygtig vækst står også højt på listen over prioriteter, med planlagte samhørighedspolitikinvesteringer der beløber sig til omkring €38 millioner.

DE VIGTIGSTE 2007–2013

- Mere end €350 millioner til F&U og innovation
- €143 millioner til uddannelse og erhvervs- og efteruddannelse
- €120 millioner til at støtte iværksættere, med særlig fokus på SMV'er
- €53 millioner til at hjælpe mennesker såsom de handicappede, indvandrere og ældre med at blive en del af arbejdsstyrken

¹ Målsætningen for regional konkurrenceevne og beskæftigelse kan anvendes af 172 regioner i EU, der repræsenterer 65 % af EU-27 befolkningen. Det har til formål at udvide regionernes konkurrenceevne og tiltrækning, samt at øge deres beskæftigelsesniveauer. Det skal bemærkes at politikkerne for udvikling af landdistrikter og fiskeriet er særskilte og ikke udgør en del af denne brochure.

● BYGGE BROER MELLEML NABOER

Økonomisk success er i dagens Europa ofte afhængig af en regions evne til at udvikle netværk med andre regioner. Samarbejde og udveksling af erfaringer mellem regioner kan blive en nøgleudløser til at stimulere en dynamisk, fremadrettet regional udviklingsproces. EU har en vigtig rolle at spille i at formidle og støtte sådanne partnerskaber, både mellem regioner inden for unionen, og med naboregioner uden for. Der er blevet udviklet tusindvis af projekter gennem mange år under INTERREG initiativet der har demonstreret fordelene for regionerne ved at arbejde i fællesskab, dele ideer og skabe nye og innovative måder til at styre europæiske investeringer.

Målsætningen om territorialt samarbejde finansieres gennem EFRU for perioden 2007–2013 og støtter grænseoverskridende, tværnationale og interregionale samarbejdsprogrammer for at anspore regioner og byer, i EU og længere væk, til at arbejde sammen og lære af hinanden.

Med et budget på €103 millioner bevilget under denne målsætning, **deltager Danmark i 10 territoriale samarbejdsprogrammer:**

- Fire grænseoverskridende samarbejdsprogrammer med andre EU medlemsstater 'Øresund, Kattegat, Skagerrak' med Sverige og Norge; 'Syddanmark-Schleswig-K.E.R.N.' med Tyskland; 'Femern Bælt regionen' (Sjælland-Ostholstein-Lübeck-Plön), med Tyskland; og 'Den sydlige Østersø' med Tyskland, Sverige, Litauen og Polen.
- To tværnationale programmer der dækker store samarbejdsområder – 'Nordsøen' og 'Østersøen'.
- Alle 4 interregionale samarbejdsprogrammer (samlet budget for alle 27 EU Medlemsstater: €443 millioner)²: INTERACT II, URBACT II, ESPON and INTERREG IVC.

² INTERREG IVC fremmer erfaringsudveksling og god praksis mellem regionerne, URBACT – tematiske bynetværk, INTERACT – støtte til samarbejdsprogrammer for forvaltningsorganisation, ESPON – et observationsnetværk for fysisk planlægning.

Danmark

€613 millioner
for 2007–2013

Øge vækst, jobs og konkurrenceevne

Øresundsbroen og tunnelen der forbinder Danmark med Sverige

Regionalpolitik på stedet

NORDJYLLANDS EKSPORTPROGRAM

Nordjyllands eksportprogram blev lanceret i 2000 som opfølgning af et studie ved Ålborg Universitet der viste at økonomien i denne region med 500 000 indbyggere, som dækker det nordligste punkt af den danske halvø, havde et uanvendt eksportpotentiale der blev anslået til at være fra €540 til €670 millioner. Amtsmyndighederne nedsatte en arbejdsgruppe til at udvikle en metode til eksportfremme. Målet var at forøge beskæftigelsen og eksportindtjeningerne i små og mellemstore virksomheder i Nordjylland.

Et konsulentnetværk yder tjenester tilpasset den enkelte virksomheds særlige behov såsom markedsundersøgelser og rådgivning om eksportstrategier. Bevillingen dækker 70 % af konsulentomkostningerne. Samlet har 87 virksomheder nydt godt af dette program, med en ny fase der blev lanceret rettet mod 150 virksomheder. Eksportprogrammet er en god demonstration af en innovativ og effektiv anvendelse af EU's regionale udviklingsstøttes finansielle løftestang. Projektets samlede omkostninger beløb sig til €1,5 millioner, med et samlet EU bidrag på €670 000.

BIOTEKNOLOGI OVER GRÆNSER

Da de danske og svenske regeringer besluttede at etablere en fast forbindelse over Øresund i 1991 havde de også en ide om at etablere en grænseoverskridende region omfattende Storkøbenhavn og Skåne regionen i det sydlige Sverige. Øresund Science Regionen (ØSR) blev efterfølgende etableret for at fremme klynger for nogle af regionens bedste sektorer. Den største og mest succesrige er fremkommet i bioteknologi/medicin sektoren - Medicon Valley. Medicon Valley indeholder i dag en koncentration af større farmaceutiske virksomheder, der ikke findes andre steder i Europa. Med støtte fra regionens omfattende akademiske og kliniske bioforskning er Medicon Valley nu en verdensleder på fire af de vigtigste kommercielle områder inden for medicin: diabetes, inflammation/immunologi, neurovidenskab og kræft. Det er også et attraktivt miljø for nye biovidenskabsvirksomheder, med 114 nye virksomheder etableret siden 1997, og tiltrækning af flere udenlandske direkte investeringer indenfor biovidenskabssektoren end nogen anden region i Europa. Medicon Valley er nu hjemsted for mere end 300 virksomheder inden for de bioteknologiske, medicinteknologiske og farmaceutiske sektorer. Projektets samlede omkostninger beløb sig til €3 950 000, med et EU bidrag fra Den Europæiske Fond for Regionaludvikling (EFRU) på €1 980 000.

SAMSØ ENERGIKADEMI

Det danske Energiagentur begyndte i 1997 på en ambitiøs tiårs plan der skulle udvikle øen Samsø til en 'vedvarende energi' ø, hvilket ville sige behovet for elektricitet og opvarmning skulle dækkes ved bæredygtig produktion. I dag bliver 70 % af varmekonsumet og 100 % af elektricitetsforbruget leveret af vedvarende energi. I 2001 lavede man en undersøgelse for at finde ud af mulighederne for at skabe et centralt punkt for alle energi- og miljøaktiviteter på Samsø. Den blev kort efter fulgt op af etableringen af Samsø Energiakademi, der modtog et bidrag fra Den Europæiske Fond for Regionaludvikling (EFRU) på DKK 3 millioner (ca. €400 000).

Akademiet er nu øens kontaktpunkt for al information om vedvarende energi og vil også give muligheder for forskningsaktiviteter over dette emne. Det har også et konferencecenter og forskningsfaciliteter samt Samsø energikontor, der tilbyder rådgivning til kommercielle og private kunder. Samsø har opnået en stor konkret erfaring med gennemførelsen af en bred vifte af lokale, vedvarende energiprojekter, fra vindmøller til CO₂-neutrale fjernvarmeværker, rapsolie traktorer og solenergi paneler.

For yderligere information: <http://www.energiakademiet.dk/default.asp>

Leve på vedvarende energi på den danske ø Samsø

Mere information

EU Regionalpolitik

http://ec.europa.eu/regional_policy/

Samhørighedspolitik i Danmark

http://ec.europa.eu/regional_policy/atlas2007/denmark/index_da.htm

Nationalt websted

<http://www.deaca.dk/>

Den Europæiske Socialfond

<http://ec.europa.eu/social/home.jsp?langId=da>